

1. GALIMOS STATYBOS KODEKSO KONCEPCIJŲ ALTERNATYVOS

Siekiant įvertinti Konceptijos įgyvendinimo galimybes buvo parengtos trys preliminarios Konceptijos alternatyvos, kurios galėtų būti pateikiamos platesnei diskusijai. Nepriklausomai nuo pasirenkamos alternatyvos, Konceptija yra siūloma prieigą prie atitinkamų teisės aktų supaprastinti pasitelkiant informacinių technologijų priemones.

Konceptijos I alternatyva (I alternatyva). I alternatyva yra vertinamos Konceptijos įgyvendinimo galimybės vykdant plataus masto reformą, peržiūrint visus teisės aktus reglamentuojančius nekilnojamojo turto projektų vystymą, pradedant teritorijų planavimu ir baigiant statinių naudojimo taisyklėmis. I alternatyvos rezultatas – Statybos kodeksas apimantis visus teisės aktus (nuostatas), kuriais reglamentuojamas teritorijų planavimas, žemėtvarka, projektavimas, statyba, nekilnojamojo turto objektų formavimas, kadastriniai matavimai, jų registracija bei naudojimas ir priežiūra.

Konceptijos II alternatyva (II alternatyva). II alternatyva yra vertinamos Konceptijos įgyvendinimo galimybės, vykdant mažesnio masto reformą, peržiūrint tik teisės aktus, reglamentuojančius projektavimo, statybos ir statinių naudojimo procesus, pradedant projektavimu ir baigiant statinių naudojimu ir jų pabaiga. II alternatyvos rezultatas – Statybos kodeksas apimantis teisės aktus (nuostatas), kuriais reglamentuojamas projektavimas, statyba bei statinių naudojimas.

Konceptijos III alternatyva (III alternatyva). III alternatyva yra vertinamos Konceptijos įgyvendinimo galimybės, vykdant tik prieigos prie teisės aktų reformą, neperžiūrint esamo teisinio reguliavimo.

Alternatyvų palyginimas pagal reguliuotinas sritis pateikiamas lentelėje žemiau.

1. lentelė. Alternatyvų schema

	Konceptija (peržiūrimos reguliavimo sritys)		
	I alternatyva	II alternatyva	III alternatyva
Teritorijų planavimas	+	-	-
Žemėtvarka	+	-	-
Kadastriniai matavimai	+	-	-
Žemės naudojimo sąlygos	+	-	-
Statybiniai tyrimai	+	+	-
Projektavimas	+	+	-
Architektūros kokybės reikalavimai	+	+	-
Projektavimo ir statybos reikalavimai atskiroms statinių kategorijoms	+	+	-
Statyba	+	+	-
Nekilnojamojo turto objektų formavimas	+	-	-
Nekilnojamojo turto objektų registravimas	+	-	-
Statinių naudojimas ir priežiūra	+	+	-
Statinių pabaiga	+	+	-
Teritorijų planavimo valstybinė priežiūra	+	-	-
Statybos valstybinė priežiūra	+	+	-

1.1. Alternatyvų stiprybių, silpnųjų, galimybių ir grėsmių (ssgg) įvertinimas

Pagal siūlomus statybos teisinio reguliavimo sistemos tobulinimo variantus atliktas SSGG įvertinimas, iš kurio galima spręsti apie tinkamiausio varianto pasirinkimą.

2. lentelė. SSGG schema

Vertinimo aspektai ir veiklos apibūdinimas	Atitikimas vertinimui pagal variantus		
	I	II	III
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Stipriosios pusės:			
Centralizuoti metodiniai nurodymai statybos projektų dalyviams	+	+	-
Geras centrinės valdžios subjektų ir savivaldybių administracijos vykdomų procedūrų/funkcijų koordinavimas	+	+	-
Galimybė operatyviai spręsti teritorijų urbanizacijos administravimo klausimus, susijusius su techniniai metodiniais nurodymais	+	+	+
Procedūrinių reikalavimų stabilumas	+	+	-
Statybos projektų dalyvių profesionalumo ir kūrybiškumo įgalinimas	+	+	-
Administracinės naštos mažinimo galimybės	+	+	-
Statybos teisės aktuose ir normatyviniuose dokumentuose pateiktų reikalavimų suderinamumas	+	+	-
Skaitmenizacijos galimybės	+	+	+
Viso	8	8	2
Silpnosios pusės:			
Tam tikros biurokratinės kliūtys ir žinybiškumas, bendradarbiaujant tarp centrinės valdžios subjektų ir savivaldybių administracijų	+	+	+
Nesistemiškai pateikiami reikalavimai statybos projektų dalyviams	-	-	+
Prieštaravimai tarp skirtingo lygmens teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų	-	-	+
Darbų vilkinimas ir nekokybiškos paslaugos procedūrų dalyviams juos informuojant, konsultuojant ir sprendžiant su projektavimo ir statybos procedūromis susijusius klausimus	-	-	+
Viso	1	1	4
Galimybės:			
Pakeitus ir įgyvendinus statybos kodekso alternatyvą, gali būti:			
- optimizuotos centrinės valdžios subjektų ir savivaldybių funkcijos administruojant valstybinę žemę	+	+	-
- paspartintos ir sistemingai vykdomos statybos projektų įgyvendinimo administracinės procedūros, tuo sudarant sąlygas efektyvesniam administraciniam procesui	+	+	-

- aktyvesnis statybos dalyvių dalyvavimas rengiant projektinius dokumentus, parenkant statinių sprendinius skatinant rinkos dalyvių įsitraukimą	+	+	-
- supaprastintos statinių projektų ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūros	+	+	-
- geresnis administracinių resursų panaudojimas viešiesiems poreikiams tenkinti, aktyviau vykdant prevencinę veiklą ir užtikrinant teritorijos ir bendruomenės darnų vystymąsi	+	+	+
Viso	5	5	1
Grėsmės:			
Dėl žymesnių struktūrinių pertvarkymų gali sulėtėti vykdomų darbų tempai, daugiau laiko pareikalaus reikiamos kvalifikacijos specialistų išugdytas/rinkos prisitaikymas	+	+	-
Esminė statybos teisinės sistemos pertvarka, statybos teisinį reguliavimą viename teisės akte apjungiant su teritorijų planavimo teisiniu reguliavimu	+	-	-
Reformos finansavimui prireiks papildomų biudžeto lėšų	+	+	+
Nepriėmus artimiausiu metu siūlomų teisės aktų pataisų nebus sudaryta galimybė sumažinti reikalavimų prieštaravimų skaičių, procedūros bus toliau nuolat keičiamos, maža rinkos dalyvių galimybė parinkti sprendinius, išliks didelė administracinė našta	+	+	-
Viso	4	3	1

Pagal SSGG analizę efektyvesniam projektavimo ir statybos procedūrų vykdymui užtikrinti rekomenduojamas II variantas, kurio įgyvendinimui reikalingas dalies funkcijų perskirstymas, siūlomų teisės aktų pakeitimai, numatomų darbų finansavimas.

1.2. Veiksmingos ir darnios statybos kodekso reformos valdymo kriterijai

1. **Saugumas:** sveikata, nuosavybės teisės, objekto ribos, naudojimo teisės, kt.
2. **Aiškumas ir paprastumas:** svarbiausi dokumentai, nuosavybės objekto charakteristikos yra aiškios veiksmų procedūros.
3. **Efektyvumas ir veiksmingumas:** situacijos aktualumas, procedūrų formavimo greitis, atsakomybė.
4. **Skaidrumas:** sąžiningi įkainiai, mokesčiai, prievolės, suderinta atsakomybė ir atskaitomybė.
5. **Viešumas:** aiškus viešas statusas, jo maksimalus prieinamumas suinteresuotiems asmenims (statybos dalyviams, institucijoms, suinteresuotai visuomenei), nėra paslėptų „spec. sąlygų“.
6. **Kaina:** žemi sistemos administravimo kaštai, nepernešimas visų kaštų (pvz., institucinio pertvarkymo) naudotojams.
7. **Ilgalaikiškumas (tvaramumas):** tvarios procedūros ir teisinė bazė, adaptuotos technologijos, visuomenės priimtos normos ir specialistų atsakomybės.
8. **Darnumas:** aiškiai apibrėžtos statybos dalyvių ir institucijų teisės ir pareigos, visiems suinteresuotiems asmenims sudaroma galimybė dalyvauti procedūrose. tame tarpe statybos darbus vykdančiųjų, praeities, dabarties ir ateities kartų atžvilgiu.

9. **Visuomeninė nauda:** projektavimo ir statybos procedūros turi būti reglamentuotos tokiu būdu, kad užtikrinti visuomenės interesų tenkinimą.

10. **Partnerystės organizacinis mechanizmas:** integruotas išteklių valdymas; informavimo, konsultavimo, įtraukimo ir dalyvavimo sprendimų, kelių veiklų ir suinteresuotųjų veikiančių sinchroniškai, funkcionavimas. *Partnerystės organizacinis mechanizmas* – tai informavimo, konsultavimo, įtraukimo ir dalyvavimo sprendimų, dar kitaip vadinamų mazgais ir juos į grandis jungiančių partnerystės veiklų, viena kitos atžvilgiu veikiančių sinchroniškai, visuma. *Partnerystės organizacinio mechanizmo mazgai* – tai atitinkamos veiklų veikimas grandyje sąlygojamos ir misijose įvardinamos veiklos: informavimo, konsultavimo, įtraukimo bei dalyvavimo mazgai, susidedančios iš atskirų priemonių. *Partnerystės organizacinio mechanizmo grandys* – tai jungtys tarp mazgų, jungiančios atitinkamas veiklas vieną su kita. Kelių veiklų veikimas grandyje vienu metu įvardintas *sinchroniniu veikimu*. Partnerystės organizacinio mechanizmo veiklos ir priemonės pateiktos lentelėje.

3. lentelė. Partnerystės organizacinio mechanizmo veiklos ir priemonės

PARTNERYSTĖS ORGANIZACINIO MECHANIZMO VEIKLOS			
<u>Informavimas</u>	<u>Konsultavimas (paklausimas)</u>	<u>Įtraukimas</u>	<u>Dalyvavimas</u>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
<i>Informavimas (M₁) (angl. inform) – informacijos perdavimas be grįžtamojo ryšio teikimo A→B</i>	<i>Konsultavimas (paklausimas) (M₂) (angl. guidance/consult/advise) – informacijos kaip grįžtamojo ryšio teikimas B → A→B</i>	<i>Įtraukimas (M₃) (angl. engagement enrolment/involvement) – prielaidų dalyvauti sudarymas A → B →A</i>	<i>Dalyvavimas (M₄) – (angl. participation) bendras darbas, bendri sprendimai, veikimas partnerystėje A↔B</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Informavimo (mazgo funkcijos) priemonės	<u>Konsultavimo (paklausimo) priemonės</u>	<u>Įtraukimo priemonės</u>	<u>Dalyvavimo priemonės</u>
Žinių perdavimas Nukreipimas Supažindinimas Vedimas (informacijos teikimas)	Nuomonės išsakymas Rekomendavimas Komunikavimas Patarimas, kaip reikėtų elgtis Specialisto ar eksperto išvados pateikimas	Subūrimas Bendradarbiavimas Įgalinimas Motyvavimas Išteklių sujungimas	Komunikavimas Dialogo plėtojimas Atstovavimas Diskusijos Sutaikinimas Derybų vedimas

Šaltinis: sudaryta pagal Mohr, Spekman (1994); Buerer (2006); Edwards, Goodwin (2007); Kvieskienė, Kvieska (2012), Macken-Walsh, Curtin (2013), Geddes, Benington (2013) ir kt.

1.3. Konceptijos I alternatyva

1.3.1. Konceptijos I alternatyvos prielaidos

Konceptijos I alternatyvos siūlymas yra grindžiamas Vokietijos Federacinės Respublikos ir Suomijos Respublikos teisiniu reguliavimu, skirtu reglamentuoti nekilnojamojo turto vystymo projektus.

Vokietijos Federacinės Respublikoje nekilnojamojo turto vystymo projektų įgyvendinimas yra reglamentuotas Vokietijos federaliniame kodekse¹. Jame yra reglamentuotos procedūros susijusios su teritorijų planavimu, žemėtvarka, žemės naudojimo sąlygomis projektavimu, statyba ir kiti klausimai.

Suomijos Respublikoje nekilnojamojo turto vystymo projektų įgyvendinimas yra reglamentuotas Žemės naudojimo ir Statybos įstatyme². Šis įstatymas reglamentuoja teritorijų planavimo, žemės naudojimo sąlygų, projektavimo, statybos ir kitas susijusias sritis. Techniniai reikalavimai yra reguliuojami poįstatyminiu lygmeniu priimtame statybos kodekse.

Taigi, šių valstybių praktika yra tokia, kad įstatyminio lygmens reguliavimas susijęs su nekilnojamojo turto vystymo projektų įgyvendinimu yra konsoliduotas viename teisės akte. Statybos kodekso aktualios vartotojui nuostatos būtų pasiekiamos bei galėtų būti analizuojamos skirtingais pjūviais per informacinių sistemų įrankius.

Be to, tokia Statybos kodekso apimtis atitiktų visas statinio gyvavimo ciklo (SGC) stadijas, kurios apima:

Etapai Etapų stadijos	PLANAVIMAS		NAGRINĖJIMAS		PROJEKAVIMAS		STATYBA		NAUDOJIMAS	
	PLANAVIMAS		NAGRINĖJIMAS		VYSTYMAS		IGYVENDINIMAS		NAUDOJIMAS	
Veiklų Stadijos	Strategija	Vertinimas	Vystymo koncepcija	Projektiniai pasiūlymai	Techninis projektas	Darbo projektas	Statyba	Statybos uzbaidymas	Naudojimas ir priežiūra	Naujo ciklo pradžia
	0	0	1	2	3	4	5	6	7	

Atsižvelgiant į šią praktiką Lietuvos Respublikos teisinė bazė galėtų būti reformuojama žemiau aptartu būdu.

1.3.2. Konceptijos I alternatyvos esminiai principai

1. Statybos kodekso parengimas, kodifikuojant teisės aktus reglamentuojančius nekilnojamojo turto projektų vystymą, pradedant teritorijų planavimu ir baigiant statinių naudojimo taisyklėmis. Statybos kodeksas būtų parengiamas kodifikuojant Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Architektūros įstatymo, Architektūrų rėmų įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, Želdynų įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo, Žemės įstatymo, Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo, Branduolinės energijos įstatymo, Branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo, Kelių įstatymo, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo, Geležinkelių transporto kodekso, Nekilnojamojo turto registro įstatymo, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo, Pajūrio juostos įstatymo, Aviacijos įstatymo, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo, Ūkininko ūkio įstatymo, Elektroninių ryšių įstatymo, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo, Investicijų įstatymo nuostatas, reglamentuojančias nekilnojamojo turto projektų vystymą. Konkrečiai:

1.1. perkelti ir adaptuoti pilna apimtimi Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo, Nekilnojamojo turto registro įstatymo nuostatas;

¹ Prieiga internetu: <http://www.gesetze-im-internet.de/bbaug/index.html>

² Prieiga internetu: <https://finlex.fi/en/laki/kaannokset/1999/en19990132.pdf>

1.2. perkelti ir adaptuoti dalį įstatymo nuostatų: Architektūros įstatymo, Architektūrų rūmų įstatymo 11 straipsnio nuostatas; Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatas susijusias su statybos darbų atlikimu; Želdynų įstatymo nuostatas susijusias su želdinių ir želdynų projektavimu bei priežiūra; Saugomų teritorijų įstatymo 9, 13, 19, 20, 27 ir 31 straipsnių nuostatas susijusias su planavimo, projektavimo ir statybos klausimais; Žemės įstatymo Žemėtvarkos skyriaus nuostatas; Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Teritorijų planavimo ir statybos skirsnio nuostatas; Branduolinės energijos įstatymo Branduolinės energetikos objektų projektavimo ir statybos specialiųjų sąlygų skirsnio nuostatas; Branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 13 straipsnio nuostatas; Pajūrio juostos įstatymo 7 straipsnio nuostatas; Aviacijos įstatymo 13 ir 29 straipsnių nuostatas; Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 16 ir 23 straipsnių nuostatas; Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 23 ir 24 straipsnių nuostatas; Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo 2 straipsnio nuostatas susijusias su statybos ir priežiūros klausimais; Ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio nuostatas; Elektroninių ryšių įstatymo 37 ir 42 straipsnio nuostatas; Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 11 ir 14 straipsnių nuostatas; Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio nuostatas; Kelių įstatymo Kelių tiesimo ir priežiūros skirsnio nuostatas; Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11 straipsnio nuostatas; Geležinkelių transporto kodekso 19 ir 21 straipsnių nuostatas; Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo nuostatas susijusias su statybos valstybine priežiūra.

2. Statybos techninių reglamentų, kelių techninių reglamentų, paveldo tvarkybos reglamentų, geodezijos ir kartografijos techninis reglamentų ir poįstatyminių aktų, reglamentuojančių teritorijų planavimo dokumentų rengimo procedūras, pertvarka. Šie normatyviniai dokumentai šiuo metu reglamentuoja ir techninius, ir procedūrinius klausimus statinių projektavimo, statybos ir statinių naudojimo klausimus. Reformuojant statybos procesų reguliavimą siūlytina:

2.1. pakeisti statybos normatyvius dokumentus, kurie reglamentuoja techninius statinių projektavimo, statybos ir naudojimo aspektus, atitinkamais Europos standartais – Eurokodais. Tokiais keičiamais statybos techniniais reglamentais galėtų būti:

2.1.1. STR 2.05.05:2005 „Betoninių ir gelžbetoninių konstrukcijų projektavimas“;

2.1.2. STR 2.05.06:2005 „Aliumininių konstrukcijų projektavimas“;

2.1.3. STR 2.05.08:2005 „Plieninių konstrukcijų projektavimas. Pagrindinės nuostatos“;

2.1.4. STR 2.05.09:2005 „Mūrinių konstrukcijų projektavimas“;

2.1.5. STR 2.05.07:2005 „Medinių konstrukcijų projektavimas“;

2.1.6. STR 2.05.10:2005 „Armocementinių konstrukcijų projektavimas“;

2.1.7. STR 2.05.11:2005 „Gaisro temperatūrų veikiamų gelžbetoninių konstrukcijų projektavimas“;

2.1.8. STR 2.05.12:2005 „Betoninių ir gelžbetoninių konstrukcijų iš tankiojo silikatbetonio projektavimas“;

2.1.9. STR 2.05.21:2016 „Geotechninis projektavimas. Bendrieji reikalavimai“.

2.2. Šių statybos techninių reglamentų pakeitimas privalo būti įvertinamas akredituotų specialistų turinio prasme. Atlikus įvertinimą, gali būti poreikis atitinkamas statybos techninių reglamentų nuostatas, kurios nėra padengtos Eurokodais, perkelti į Lietuvos Respublikos statybos standartus;

2.3. statybos, kelių, paveldo bei geodezijos ir kartografijos normatyvinius dokumentus, kurie reglamentuoja techninius statinių projektavimo, statybos ir naudojimo aspektus, ir kurie nėra keičiami Europos standartais – Eurokodais, pakeisti į Lietuvos Respublikos statybos standartus. Lietuvos Respublikos statybos standartus parengtų ir tvirtintų Statybos produkcijos sertifikavimo centras (nuo 2022-05-01 – „Statybos sektoriaus vystymo agentūra“);

2.4. statybos techninius dokumentus, kuriuose yra reglamentuojamos procedūrinės taisyklės perkvalifikuoti į atitinkamus tvarkos aprašus arba traukiami į Statybos kodeksą. Aprašai būtų tvirtinami Aplinkos ministro arba jo įgaliotos institucijos (pavyzdžiui, Valstybinės statybos ir teritorijų planavimo inspekcijos);

2.5. atsisakyti nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tvarkomųjų statybos darbų sampratos, juos pripažįstant statybos darbais, taip aiškiai atskiriant nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos darbus nuo statybos darbų;

2.6. sugretinti kompleksinių ir specialiųjų teritorijos planavimo dokumentų rengimo taisykles. Tai galėtų būti atliekama parengiant bendrą teritorijų planavimo dokumentų rengimo aprašą. Aprašai būtų tvirtinami Aplinkos ministro arba jo įgaliotos institucijos (pavyzdžiui, Valstybinės statybos ir teritorijų planavimo inspekcijos).

3. Pagrindinė institucija, kuri būtų atsakinga už statybos srities administravimą ir kuravimą, yra Aplinkos ministerija. Ji būtų atsakinga už poįstatyminių procedūrinių teisės aktų priėmimą. Esant poreikiui, atitinkamas procedūras nustatyti specifinėse srityse, poįstatyminiai teisės aktai galėtų būti priimami su atitinkama sritį kuruojančia ministerija. Techninių aspektų reguliavimas būtų patikėtas Eurokodus tvirtinančiam subjektui, Lietuvos standartizacijos departamentui ir Statybos produkcijos sertifikavimo centrai (nuo 2022-05-01 – „Statybos sektoriaus vystymo agentūra“).

4. Savivaldos institucijos turėtų teisę nustatyti atskirus techninius reikalavimus statiniams. Tokiu būdu būtų iš dalies įvykdyta decentralizacija.

1.3.3. Galimas Statybos kodekso turinys

Statybos kodeksas būtų parengtas kodifikuojant teisės aktus, reglamentuojančius nekilnojamojo turto projektų vystymą, pradedant teritorijų planavimu ir baigiant statinių naudojimu ir priežiūra. Atitinkamai Statybos kodekso turinys galėtų susidėti iš trijų knygų.

1. Pirmoji knyga „Teritorijų planavimas ir žemės naudojimas“. Ši knyga būtų sudaroma kodifikuojant II skyriaus 1 punkte nurodytų įstatymų nuostatas, kiek jos yra susijusios su **teritorijų planavimu, žemėtvarka ar žemės naudojimo sąlygų nustatymu bei šių sričių valstybine priežiūra**. Knygą sudarytų Bendroji ir Specialioji dalys. Bendrojoje dalyje būtų nustatomos bendrosios nuostatos taikomos teritorijų planavimo ir žemėtvarkos procedūrų metu. Specialiojoje dalyje būtų pateikiamas reguliavimas susijęs su specifiniais objektais.

2. Antroji knyga „Projektavimas ir statyba“. Ši knyga būtų sudaroma kodifikuojant II skyriaus 1 punkte nurodytų įstatymų nuostatas, reglamentuojančias **projektavimo ir statybos sritis bei šių sričių valstybinę priežiūrą**. Knygą sudarytų Bendroji ir Specialioji dalys. Bendrojoje dalyje būtų nustatomos bendrosios nuostatos taikomos projektavime ir statyboje. Specialiojoje dalyje būtų pateikiamas reguliavimas susijęs su specifiniais statiniais ar objektais.

3. Trečioji knyga „Statinių naudojimas ir priežiūra“. Ši knyga būtų sudaroma kodifikuojant II skyriaus 1 punkte nurodytų įstatymų nuostatas, reglamentuojančias **statinių kadastrinių matavimų rengimą, statinių naudojimą ir priežiūrą bei šių sričių savivaldos ir valstybinę priežiūrą**.

Detalesnė siūloma Statybos kodekso turinio struktūra pateikiama Konceptijos II alternatyvos modelio atveju.

1.4. Konceptijos II alternatyva

1.4.1. Konceptijos II alternatyvos prielaidos

Konceptijos II alternatyva paremta statinio gyvavimo ciklo (SGC) stadijomis ir požiūriu, kad teritorijų planavimas nėra statybos proceso dalis. Tokiu principu parengta Konceptijos II alternatyva išskiria svarbiausias SGC dalis, kurios apibrėžtų Statybos kodekso apimtį:

1. Statinių projektavimas;
2. Statinių statyba;
3. Statinių naudojimas.

Konceptijos II alternatyvoje yra vertinamos Konceptijos įgyvendinimo galimybės kodifikuojant teisės aktus nuo projektavimo (įskaitant projektinius pasiūlymus) iki statinio pabaigos (nugriovimo). Toks Konceptijos II alternatyvos rezultatas – Statybos kodeksas, kuris apimtų statinių

konceptiją (projektinius pasiūlymus), statinių projektavimą, statybą ir užbaigimą, statinių naudojimą ir priežiūrą, statinio pabaigą (nugriovimas/ avarija). Statybos kodekso aktualios vartotojui nuostatos būtų pasiekiamos bei galėtų būti analizuojamos skirtingais pjūviais per informacinių sistemų įrankius.

Konceptijos II alternatyva parengta atsižvelgiant į:

1. statinio gyvavimo ciklo stadijas, apibrėžtas projekto Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029 „Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį modeliavimą, sukūrimas“ (**Projektas**) studijoje „Esamos situacijos analizė ir galutiniai pasiūlymai dėl BIM norminių dokumentų projektinių nuostatų ir jų taikymo veiklos modelio ir konsultavimosi su visuomene“.

2. statybos proceso ir naudojimo stadijas išskirtas Lietuvos Respublikos statybos įstatyme;

3. statinio projekto, statybos ir naudojimo stadijas išskirtas Lietuvos statybos techninius reglamentus STR 1.04.04:2017, STR 1.06.01:2016, STR 1.05.01:2017, STR 1.07.03:2017.

SGC stadijos pagrindiniuose statybos procesą reglamentuojančiuose teisės aktuose pavaizduotos pateikiamoje lentelėje.

4. lentelė. SGC stadijos

SGC stadijos pagal atskirus teisės aktus					
Stadija	Statybos įstatymas	STR 1.04.04:2017	STR 1.06.01:2016	STR 1.05.01:2017	STR 1.07.03:2017
Projektavimas	Techninė užduotis				
	Statybiniai tyrimai				
	Projektiniai pasiūlymai	Projektiniai pasiūlymai			
	Statinio projektavimas	Statinio projektavimas (Techninis projektas/ Darbo projektas)	Statinio projektavimas (Techninis projektas/ Darbo projektas)	Projektavimas (Darbo projektas)	
	Statybą leidžiantys dokumentai				
Statyba	Statyba/ statybos darbai	Statybos darbai	Statybos darbai	Statybos darbai	
	Statybos priežiūra				
	Statybos užbaigimas	Statybos užbaigimas	Statybos užbaigimas	Statybos užbaigimas	Statybos užbaigimas
Naudojimas	Statinio garantinis terminas				
	Naudojimas ir priežiūra	Naudojimas ir priežiūra		Naudojimas ir priežiūra	Naudojimas ir priežiūra
	Statinio pabaiga (nugriovimas)				

Aukščiau pateikta preliminarai glausta teisės aktų analizė leidžia išskirti Konceptijos II alternatyvaus varianto statybų srities reguliavimo apimtį, kuri susideda iš 3 stambiųjų stadijų – projektavimo, statybos ir naudojimo.

1.4.2. Konceptijos II alternatyvos esminiai principai

1. Statybos kodekso parengimas, kodifikuojant teisės aktus, reglamentuojančius statybos procesą ir statinių naudojimą, pradedant statinių projektavimu (įskaitant projektinius pasiūlymus) ir baigiant statinių naudojimu ir priežiūra (įskaitant statinių pabaigą). Todėl Statybos kodeksas būtų rengiamas kodifikuojant Statybos įstatymo, Architektūros įstatymo, Architektų rūmų įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, Želdynų įstatymo, Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo, Branduolinės energijos įstatymo, Branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo, Kelių įstatymo, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo, Geležinkelių transporto kodekso, Pajūrio juostos įstatymo, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo, Ūkininko ūkio įstatymo, Aviacijos įstatymo, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo, Elektroninių ryšių įstatymo, Investicijų įstatymo nuostatas reglamentuojančias statinių projektavimo, statybos procesus ir statinių naudojimo priežiūrą iki statinių pabaigos. Konkrečiai:

1.1. perkelti ir adaptuoti pilna apimtimi Statybos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo;

1.2. perkelti ir adaptuoti dalį šių įstatymų nuostatų: Architektūros įstatymo, Architektų rūmų įstatymo 11 straipsnio nuostatas; Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatas susijusias su statybos darbų atlikimu; Želdynų įstatymo nuostatas susijusias su želdinių ir želdynų projektavimu bei priežiūra; Saugomų teritorijų įstatymo 9, 13, 19, 20 straipsnių nuostatas susijusias su projektavimo ir statybos klausimais; Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Teritorijų planavimo ir statybos skirsnio nuostatas, susijusias su projektavimo ir statybos klausimais; Branduolinės energijos įstatymo Branduolinės energetikos objektų projektavimo ir statybos specialiųjų sąlygų skirsnio nuostatas susijusias su projektavimo ir statybos klausimais; Branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 13 straipsnio nuostatas susijusias su projektavimo ir statybos klausimais; Pajūrio juostos įstatymo 7 straipsnio nuostatas; Aviacijos įstatymo 13 straipsnio nuostatas susijusias su statybos klausimais; Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 16 ir 23 straipsnių nuostatas susijusias su statybos klausimais; Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 23 straipsnio nuostatas susijusias su statybos klausimais; Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo 2 straipsnio nuostatas susijusias su statybos ir priežiūros klausimais; Ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio nuostatas; Elektroninių ryšių įstatymo 37 ir 42 straipsnio nuostatas susijusias su statybos klausimais; Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 11 ir 14 straipsnių nuostatas susijusias su projektavimo ir statybos klausimais; Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio nuostatas; Kelių įstatymo Kelių tiesimo ir priežiūros skirsnio nuostatas; Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11 straipsnio nuostatas; Geležinkelių transporto kodekso 19 ir 21 straipsnių nuostatas susijusias su statybos klausimais; Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo nuostatas susijusias su statybos valstybine priežiūra.

2. Statybos techninius reglamentus, kelių techninius reglamentus, paveldo tvarkybos reglamentus, reformuojant statybos procesą ir statinių naudojimo reguliavimą, siūlytina:

2.1. statybos techninius dokumentus, kuriuose yra reglamentuojamos procedūrinės taisyklės, perkelti į Statybų kodeksą;

2.2. atsisakyti statinių statybos techninių reikalavimų, nesusijusių su asmenų (visuomenės) sveikatos ir gyvybės saugumo užtikrinimu, reguliavimo valstybiniu lygiu, paliekant atskirų rekomendacijų sureguliuavimą savivaldoms;

2.3. statybos normatyvinius dokumentus, susijusius su asmenų (visuomenės) sveikatos ir gyvybės saugumo užtikrinimu, kurie reglamentuoja techninius statinių projektavimo, statybos ir naudojimo aspektus, pakeisti atitinkamais Europos standartais – Eurokodais. Statybos techninių reglamentų pakeitimas privalo būti įvertinamas akredituotų specialistų turinio prasme. Atlikus įvertinimą, gali būti poreikis atitinkamas statybos techninių reglamentų nuostatas, kurios nėra sureguliuotos Eurokodais, perkelti į Lietuvos Respublikos statybos standartus;

2.4. statybos normatyvinius dokumentus, susijusius su asmenų (visuomenės) sveikatos ir gyvybės saugumo užtikrinimu, kurie reglamentuoja techninius statinių projektavimo, statybos ir naudojimo aspektus, ir kurie nėra keičiami Europos standartais – Eurokodais, pakeisti į Lietuvos Respublikos statybos standartus. Lietuvos Respublikos statybos standartus parengimą ir tvirtinimą pavedant vykdyti Statybos produkcijos sertifikavimo centrui (nuo 2022-05-01 – „Statybos sektoriaus vystymo agentūra“);

2.5. Europos standartus – Eurokodus ir Lietuvos Respublikos statybos standartus, kurie nesusiję su asmenų (visuomenės) sveikatos ir gyvybės saugumo užtikrinimu, statybos dalyviams numatyti kaip rekomendacinius.

3. Atsisakyti nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tvarkomųjų statybos darbų sampratos, juos pripažįstant statybos darbais, taip aiškiai atskiriant nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos darbus nuo statybos darbų.

4. Susiaurinti reikalavimus projektinių pasiūlymų sudėčiai. Projektiniuose pasiūlymuose turėtų būti išreikšta tik statytojo sumanyto projektuoti statinio ar statinio dalies architektūros idėja pagrindžiant atitiktį esminiams statinio reikalavimams.

5. Pagrindinė institucija, kuri būtų atsakinga už statybos srities administravimą ir kuravimą, – Aplinkos ministerija. Ji būtų atsakinga už poįstatyminių procedūrinių teisės aktų priėmimą. Esant poreikiui, atitinkamas procedūras nustatyti specifinėse srityse, poįstatyminiai teisės aktai galėtų būti priimami su atitinkama sritį kuruojančia ministerija. Techninių aspektų reguliavimas būtų patikėtas Eurokodus tvirtinančiam subjektui, Lietuvos standartizacijos departamentui ir Statybos produkcijos sertifikavimo centrui (nuo 2022-05-01 – „Statybos sektoriaus vystymo agentūra“).

6. Savivaldybių tarybos turėtų teisę nustatyti atskirus urbanistinius-architektūrinius reikalavimus. Šių reikalavimų pagrindas būtų įvertinamas atitinkamoje regioninėje architektūros taryboje. Tokiu būdu būtų iš dalies įvykdyta decentralizacija.

1.4.3. Galimas Statybos kodekso turinys

Statybos kodeksas būtų parengtas kodifikuojant teisės aktus, reglamentuojančius statybos procesą ir statinių naudojimą, pradedant statinių projektavimu (įskaitant projektinius pasiūlymus) ir baigiant statinių naudojimu (įskaitant statinių pabaigą). Atitinkamai, Statybos kodekso turinys galėtų susidėti iš trijų knygų.

1. Pirmoji knyga „Projektavimas“. Ši knyga būtų sudaroma kodifikuojant II skyrius 1 punkte išvardintų įstatymų ir statybos techninių reglamentų nuostatas, reglamentuojančias **statinių projektavimą, projektų vykdymo priežiūrą ir statybos leidimo išdavimą**. Knygą sudarytų Bendroji ir Specialioji dalys. Bendrojoje dalyje nustatomos bendrosios nuostatos taikomos statinių projektavimui ir projekto vykdymo priežiūrai. Specialiojoje dalyje pateikiamas reguliavimas, susijęs su specifiniais projektuojamais statiniais ar objektais.

2. Antroji knyga „Statyba“. Ši knyga būtų sudaroma kodifikuojant II skyrius 1 punkte išvardintų įstatymų ir statybos techninių reglamentų nuostatas, reglamentuojančias **statinių statybą nuo statybos darbų pradžios iki statybos užbaigimo**. Knygą sudarytų Bendroji ir Specialioji dalys. Bendrojoje dalyje būtų nustatomos bendrosios nuostatos, kurios taikomos statinių statybai ir statinių statybos priežiūrai. Specialiojoje dalyje būtų pateikiamas reguliavimas, susijęs su specifiniais statomais statiniais ar objektais.

3. Trečioji knyga „Naudojimas ir priežiūra“. Ši knyga būtų sudaroma kodifikuojant II skyrius 1 punkte išvardintų įstatymų ir statybos techninių reglamentų nuostatas, reglamentuojančias **statinių naudojimą ir priežiūrą iki statinio pabaigos (sunaikinimo)**. Knygą sudarytų Bendroji ir Specialioji dalys. Bendrojoje dalyje būtų nustatomos bendrosios nuostatos taikomos statinių naudojimui ir priežiūrai. Specialiojoje dalyje būtų pateikiamas reguliavimas, susijęs su specifinių statinių naudojimu ir priežiūra.

Struktūra

I. knyga Projektavimas

1. Bendroji dalis

- Pirmas skyrius. Bendrosios nuostatos
- Antras skyrius. Atestavimas ir kvalifikaciniai reikalavimai
- Trečias skyrius. Architektūriniai reikalavimai
- Ketvirtas skyrius. Statybiniai tyrimai
- Penktas skyrius. Projektavimo procesas
- Šeštas skyrius. Projektinių sprendinių viešinimas
- Septintas skyrius. Poveikio aplinkai vertinimas
- Aštuntas skyrius. Statybą leidžiantys dokumentai
- Devintas skyrius. Projekto vykdymo priežiūra
- Dešimtas skyrius. Fizinį asmenų, juridinių asmenų ir viešojo administravimo subjektų atsakomybė

Vienuoliktas skyrius. Valstybinė projektavimo priežiūra

2. Specialioji dalis (taikoma skirtingų kategorijų ar rūšių statinių atžvilgiu)

- Pirmas skyrius. Projektavimas
- Antras skyrius. Statybiniai tyrimai
- Trečias skyrius. Projektavimo procesas
- Ketvirtas skyrius. Projektinių sprendinių viešinimas
- Penktas skyrius. Statybą leidžiantys dokumentai

II. knyga Statyba

1. Bendroji dalis

- Pirmas skyrius. Bendrosios nuostatos
- Antras skyrius. Statybos organizavimas
- Trečias skyrius. Statinio avarija
- Ketvirtas skyrius. Statybos valdymas
- Penktas skyrius. Statybos techninė priežiūra
- Šeštas skyrius. Statybos užbaigimas

2. Specialioji dalis (taikoma skirtingų kategorijų ar rūšių statinių atžvilgiu)

- Pirmas skyrius. Statybos organizavimas
- Antras skyrius. Statybos valdymas
- Trečias skyrius. Statybos techninė priežiūra

III. knyga Statinių naudojimas ir priežiūra

1. Bendroji dalis

- Pirmas skyrius. Bendrosios nuostatos
- Antras skyrius. Statinių naudojimas ir priežiūra
- Trečias skyrius. Statinių pabaiga
- Ketvirtas skyrius. Statinių naudojimo priežiūra
- Penktas skyrius. Statinių kadastrinių matavimų surinkimas ir tikslinimas

1.5. Statybos kodekso struktūros ir turinio suderinamumo galimybės su statinio gyvavimo ciklo etapais, fazėmis, stadijomis, jų kodavimu

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija vykdo projektą Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029 „Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį modeliavimą, sukūrimas“. Šio projekto tikslas – didinti viešojo sektoriaus statinių statybos planavimui, projektavimui, statybai, naudojimui, valdymui skiriamų išteklių naudojimo efektyvumą, taikant statinio informacinio modeliavimo (angl. *Building Information Modelling*, toliau – BIM) priemones.

Vienas iš Statybos kodekso koncepcijos rengimo techninės specifikacijos uždavinių išanalizuoti ir, esant galimybei, susieti Statybos kodekso struktūrą ir turinį su projekte Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029 „Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį modeliavimą, sukūrimas“ projekte (toliau – Projektas) nustatytais statinio gyvavimo ciklo etapais, fazėmis, stadijomis, jų kodavimu.

1.5.1. Statinio gyvavimo ciklo etapų, fazių, stadijų suderinamumas

Projekto „Esamos situacijos analizė ir galutiniai pasiūlymai dėl BIM norminių dokumentų projektinių nuostatų ir jų taikymo veiklos modelio ir konsultavimosi su visuomene“ (toliau – Siūlymas) išskiriami tokie Lietuvai taikytini statinių gyvavimo ciklo (toliau – SGC) etapai³:

- 1) Planavimo:
 - a. Galimybių studija;
 - b. Vystymo koncepcija.
- 2) Projektavimo:
 - a. Projektiniai pasiūlymai;
 - b. Techninis projektavimas;
 - c. Detalusis projektavimas.
- 3) Statybos:
 - a. Statyba;
 - b. Užbaigimas.
- 4) Naudojimas ir priežiūra.

Pagal Projekto Siūlyme pateikiamus SGC etapus, sudarytus remiantis BIM logika, artimiausia yra Koncepcijos II alternatyva į kurią nepatenka teritorijų planavimas. Projekto Siūlyme nurodoma⁴, kad:

- 1) Planavimo etapo Galimybių studija – tai detali techninė, finansinė, ekonominė ir institucinė numatomo įgyvendinti projekto analizė, pagal iš anksto nustatytus kriterijus, skirta palankių planavimo galimybių identifikavimui, formavimui bei pagrindimui;
- 2) Planavimo etapo Vystymo koncepcija – vysto galimybių studijoje nustatytą idėją (projektą) ir nusako būtinų tyrinėjimų rengimą, vystymo ir jų vykdytojų struktūros nustatymą, koncepcijos kalendorinio grafiko, projekto biudžeto, preliminarios sąmatinės dokumentacijos sudarymą bei komunikacijos su užsakovais, bendruomene, projektuotojais, rangovais, tiekėjais ir kitomis institucijomis planavimą. Vystymo koncepcijos stadija skirta priimti sprendimą projektuoti statinį ir parengti techninę užduotį (projektavimui) bei papildomai gali apimti kitų, projektavimui reikalingų, dokumentų rengimą, techninių sąlygų ir specialiųjų reikalavimų gavimą (sudarytą autoriaus);

Pagal tokią Projekto siūlyme nurodomą seką, galimybių studijos metu įvertinama detali techninė, finansinė, ekonominė ir institucinė numatomo įgyvendinti projekto analizė, o vystymo koncepcijoje galutinis tikslas – techninės užduoties statinio projektavimui parengimas. Būtent techninės užduoties statinio projektavimui parengimu yra baigiamas Planavimo etapas ir pradedamas naujas – Projektavimo etapas.

Koncepcijos II alternatyva būtų sudaroma iš trijų esminių etapų – (1) projektavimo, kuris apimtų ir techninės užduoties parengimą (Planavimo etapą), (2) statybą bei (3) statinių naudojimo priežiūrą. Tokia Koncepcijos II alternatyvos forma būtų užtikrintas SGC etapų sudarymas, remiantis BIM logika, kokia pateikiama Projekto Siūlyme.

Projekto Siūlyme, kaip ir šioje Koncepcijoje, pastebėta esamų procesų fragmentacija dėl to aptinkama pasikartojančios statinio projekto realizavimo problemos, vartojamų sąvokų nesuderinamumas ir teisinės aplinkos netikslumai, kurie apibendrintai pateikiami per keturias

³ Projekto „Esamos situacijos analizė ir galutiniai pasiūlymai dėl BIM norminių dokumentų projektinių nuostatų ir jų taikymo veiklos modelio ir konsultavimosi su visuomene“ 89 puslapis.

⁴ Projekto „Esamos situacijos analizė ir galutiniai pasiūlymai dėl BIM norminių dokumentų projektinių nuostatų ir jų taikymo veiklos modelio ir konsultavimosi su visuomene“ ataskaitos 90 puslapis

problematikos grupės: sisteminimo, turinio, forminimo ir naudojimo⁵. Projekto Siūlyme nurodoma, kad „*trūksta vieno konsoliduoto dokumento, kuris pateiktų bendras gaires visiems statybos dalyviams ir sujungtų esmines SGC esančias veiklas į bendrą procesų seką*“⁶ ir rekomenduojama „*palengvinti reglamentuojančių dokumentų prieinamumą ir jų sampratą bei naudojimą*“⁷.

Siūlomomis Konceptijos alternatyvomis sudaromos prielaidos pasiekti minėtus tikslus. Konceptijos **Error! Reference source not found.** skyriuje nustatytų Konceptijos rengimo principų - integracinio ir metodinio – taikymas leis, kodifikuojant teisės aktus, išspręsti procesų fragmentacijos, vartojamų sąvokų nesuderinamumo ir teisinės aplinkos netikslumo problematiką. Kokybiškai konsoliduojant teisės aktus į vieną dokumentą, būtų pateiktos bendros gairės visiems statybos dalyviams ir SGC esminius etapai sujungti į bendrą procesą.

1.5.2. Kodavimo suderinamumas

Projekto Veikų įgyvendinimo specifikacijos 13 priede nurodoma, kad „*Lietuvoje kol kas nėra sukurtos vieningos statybos produktų kodavimo sistemos, todėl statybos produktų ar medžiagų kodavimo procese susiduriama su kodo struktūros apibrėžimo bei standartizuoto klasifikavimo nebuvimu. Procesine prasme sudėtingas SGC ir jo etapuose naudojamų statybos produktų bei medžiagų įvairovė sukelia sunkumų plėtojant visą apimančią informacijos identifikavimo sistemą*“, todėl rekomenduojama „*[s]ukurti vieningą statybos produktų kodavimo sistemą (angl. CCPCS) Lietuvoje taikant CCPCS koncepciją, kuri užtikrintų vieningą požiūrį į statybinių medžiagų ir produktų klasifikavimą bei kodavimą. Sistemoje būtų apibrėžtas naudojamų kodų formatas, jų struktūra bei nurodyti reikalavimai informacijos perdavimui, taikant automatinio identifikavimo technologijas*“.

Šios Konceptijos **Error! Reference source not found.** skyriaus **Error! Reference source not found.** ir **Error! Reference source not found.** punktuose nurodoma, kad Statybos kodekse turėtų būti nustatyti privalomieji alternatyvūs teisės aktai:

- Lietuvos statybos standartai – pripažintos nacionalinės standartizacijos institucijos nustatyta tvarka parengti ir priimti statybos srityje taikomi Lietuvos standartai. Lietuvos standartai privalo būti patvirtinti Aplinkos ministro;
- tarptautiniai statybos standartai – Eurokodai, taip pat kaip Lietuvos standartai perimti Europos ir tarptautiniai standartai. Standartai privalo būti patvirtinti Aplinkos ministro nustatyta tvarka;

Rengiant Statybos kodeksą turi būti nustatyta ir sukurta vieninga statybos produktų kodavimo sistema, užtikrinanti Lietuvos statybos standartų ir tarptautinių standartų integralumą, naudojamų kodų formatą, jų struktūrą. Todėl Konceptijos tikslai ir uždaviniai, rengiant Statybos kodeksą, leidžia kodavimą suderinti su Projekte numatytu kodavimu.

1.6. Konceptijos III alternatyva

Konceptijos III alternatyva paremta prielaida, kad nekilnojamojo turto vystymo teisinis reguliavimas neturi būti peržiūrimas kokybiniu aspektu. Konceptijos III alternatyva yra svarstoma kaip informacinių technologijų sprendimo paieška, kaip supaprastinti esamo teisinio reguliavimo prieinamumą vartotojui.

Konceptijos III alternatyvoje yra siūlomos įvertinti Konceptijos įgyvendinimo galimybės informacinių technologijų įrankio pagalba pateikiant nuorodas į statybos teisinį reguliavimą bei konkrečiam vartotojui aktualias teisės aktų nuostatas. Toks Konceptijos III alternatyvos rezultatas – informacinė sistema „Statybos kodeksas“, kurios paieškoje būtų galima skirtingais pjūviais analizuoti

⁵ Projekto „Esamos situacijos analizė ir galutiniai pasiūlymai dėl BIM norminių dokumentų projektinių nuostatų ir jų taikymo veiklos modelio ir konsultavimosi su visuomene“ ataskaitos 41 puslapis

⁶ Projekto „Esamos situacijos analizė ir galutiniai pasiūlymai dėl BIM norminių dokumentų projektinių nuostatų ir jų taikymo veiklos modelio ir konsultavimosi su visuomene“ ataskaitos 42 puslapis

⁷ Ten pat.

statybos teisinį reguliavimą bei vartotojui patogiu būdu gauti susistemintus statybinio reguliavimo reglamentus. Analogiškas sprendimas turėtų būti įgyvendinamas ir I bei II alternatyvų atžvilgiu.